

УДК 339.138:631.563:338.433

Олексій Костянтинович ЧИЖОВ,

курсант групи Ф2-203 ХНУВС

Науковий керівник: професор кафедри соціальних та економічних дисциплін факультету № 2 ХНУВС доктор економічних наук, доцент Ларіна Т. Ф.

ВІДНОВЛЕННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ БАЗИ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Кардинальні зрушення, які відбулися в умовах функціонування аграрних підприємств стали відповіддю на перехід економіки до шляху інноваційного розвитку. Ця обставина вимагає нового підходу щодо управління процесами відновлення техніко-технологічної бази аграрних підприємств. По-перше, слід відмітити зміну цільової спрямованості відновлення. Так, його ефективна організація є серйозним перспективним шансом для української аграрної економіки реально включитися у процеси модернізації й інноваційного розвитку. Істотні зміни в умовах функціонування сучасної глобалізованої економіки висувають відмінні вимоги до методології й практики відновлення основного капіталу. Сучасна концепція техніко-технологічного оновлення аграрних підприємств вимагає детального опрацювання цілого ряду пов'язаних із цією проблемою господарських рішень.

Одним з найбільш суттєвих факторів ризику модернізації аграрних підприємств є ступінь зношеності парку машин й устаткування, який можна охарактеризувати як суттєвий. Технічна відсталість підприємств аграрного виробництва призводить до порушень процесу відтворення в цілому й зокрема, відтворення основних фондів. Зниження прибутковості в аграрному секторі має наслідком відсутність власних ресурсів як на розширене, так навіть на просте відтворення основних фондів.

Вирішення проблеми ефективного відновлення техніко-технологічної бази підприємств аграрного виробництва в цій ситуації здобуває першочергового значення. Її вирішення лежить в площині створення інституційних умов техніко-технологічного оновлення суб'єктів аграрної сфери, розробки механізмів формування й реалізації технологічної політики, ефективного відновлення їх техніко-технологічної бази.

Матеріально-технічні ресурси виступають необхідною умовою виробництва сільськогосподарської продукції. Статистичні дані забезпеченістю ними в Харківській області наступні: у 2015р. у порівнянні з 2011р. парк тракторів зменшився більш ніж удвічі, зернозбиральних комбайнів – на 54 %, кормозбиральних – на 40 %. Це стало результатом фізичного й морального зношування. Господарства здійснювали відновлення парку сільськогосподарської техніки, однак вибуття старої техніки випереджало введення нової. Наслідок – ефективність використання тракторів й комбайнів зменшилася.

Подолання технологічного відставання сільського господарства в короткостроковій перспективі можливо тільки на основі прогресивного розвитку аграрної науки й активізації інноваційних процесів у галузі, що визначає наявність в організаційно-економічному механізмі комплексної структури, що включає: організацію інноваційної діяльності, розвиток підприємництва в науково-технічній сфері, впровадження інновацій у виробництво, планування інноваційної діяльності, фінансування й кредитування організацій, що приймають участь в інноваційному процесі на всіх його етапах (створення, поширення інновацій й освоєння їх у виробництві); оподаткування й страхування організацій, що створюють й освоюють інновації; стимулювання розвитку інноваційного процесу.

Організаційно-економічний механізм розвитку інноваційних процесів представляє цілісну систему ланок (складових), тісно взаємозалежних, діючих стійко й узгоджено між собою як єдиний організм на всіх рівнях управління АПВ (державному, регіональному, місцевому).

Одержано 17.04.2018

УДК 33:005.336.4

Сергій Анатолійович ЛЕВЕНЕЦЬ,

курсант групи Ф1-203 ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри соціальних та економічних дисциплін факультету № 2 кандидат економічних наук, доцент Павленко Н. В.

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

В умовах постіндустріального суспільства інтелектуальні ресурси відіграють провідну роль серед інших факторів виробництва. Ефективне використання таких ресурсів вимагає формування системи захисту прав власності на них, необхідність якої зумовлена розвитком сучасних технологій, які уможливлюють репродукування інтелектуальних продуктів без повторення усіх етапів їх створення, виготовлення якісних копій з уже існуючих записів, їх поширення та комерційну експлуатацію.

Сьогодні спостерігається певна суперечливість економіко-правових відносин щодо охорони і захисту авторського права та суміжних прав виходячи з того, що специфікація та захист прав власності на ці об'єкти потребують значних затрат з боку виробників та держави, оскільки вартість їх тиражування невинно знижується, а попит – зростає. Розвиток новітніх інформаційних технологій дає змогу суттєво знизити вартість тиражування інтелектуальних продуктів, однак легальні виробники не поспішають знижувати ціни на свою продукцію, що провокує так зване піратство.

Під «піратством» у сфері інтелектуальної власності розуміють використання об'єктів авторського права і суміжних прав з метою отримання комерційної вигоди без згоди правовласників. Екземпляри творів і фонограм, виготовлення і поширення яких пов'язане із порушенням авторського і суміжних прав, є контрафактними.

В сучасній економіці незаконне використання об'єктів авторського і суміжних прав, яке постійно змінює свої форми та способи, досягло загрозливих масштабів. Ефективне вирішення цієї проблеми можливе лише шляхом узгодження інтересів як

споживачів інтелектуального продукту, так і правовласників. Наш погляд, вдалим прикладом розв'язання протиріч в даному питанні може служити використання роялті-фрі ліцензій, які вже діють в сфері продажу цифрових зображень.

Роялті-фрі (Royalty Free) сьогодні є найпоширенішим типом ліцензії для продажу фотографій. Ця ліцензія використовується на фотостоках (фотобанках, мікростоках). Продавати свої роботи автор може відразу в декількох мікростокових агентствах. При здійсненні продажу всі права на ілюстрацію або фотографію зберігаються за автором роботи. За такої ліцензії зображення може бути продано автором нескінченну кількість разів. Для покупців вартість однієї роялті-фрі роботи (фотографії або ілюстрації) надто низька – на деяких фотобанках ціни починаються від 20 центів. Зображення, куплені за ліцензією роялті-фрі можливо використовувати в комерційних цілях, а саме здійснювати перепродаж і використовувати на товарах, які можуть бути куплені.

Завдяки використанню роялті-фрі ліцензій можливо досягти вирішення одразу двох важливих проблем, що постають на шляху реалізації прав інтелектуальної власності, а саме: з одного боку, захистити суб'єктів інтелектуальної власності від великої кількості посередників, яку їм доводиться зустрічати на шляху продажу об'єкта, а отже і заощадити на цьому, здійснюючи продаж і отримуючи прибуток безпосередньо, за допомогою інтернет-мережі, а з іншого боку – зекономити на захисті прав інтелектуальної власності, оскільки в умовах низької вартості роялті-фрі ліцензій стрімко слабшає мотивація порушення цих прав. Таким чином, досягається баланс інтересів обох ключових учасників ринку інтелектуальних продуктів. Поширення цього способу реалізації прав інтелектуальної власності і на інші сегменти зазначеного ринку представляється нам надзвичайно перспективним і таким, що заслуговує впровадження у господарську практику.

Одержано 17.04.2018

УДК 336.0

Уляна Євгенівна ЯНКОВСЬКА,

курсант групи Ф2-101 ХНУВС

Науковий керівник: завідувач кафедри соціальних та економічних дисциплін факультету № 2 ХНУВС кандидат економічних наук, доцент Ткаченко С. О.

ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА: СУЧАСНИЙ ДОСВІД УКРАЇНИ

Питання побудови ефективної грошово-кредитної політики є надзвичайно актуальними для сучасної України, адже застосування її інструментів безпосередньо спрямоване на забезпечення стабільності цін та національної валюти, що в стратегічному аспекті має сприяти досягненню стабільного економічного зростання. Отже в структурі цілей монетарної політики можна виділити дві складові: тактичні завдання (контроль за індексом інфляції та курсом національної валюти), а також стратегічні імперативи (сприяння економічному зростанню, підвищення рівня зайнятості населення, структурна перебудова економіки, спрямована на підвищення питомої ваги інноваційних галузей). Ми зосередимо свою увагу на дослідженні особливостей і проблем досягнення цілей тактичного порядку, так як вони є необхідною умовою реалізації довгострокових планів.

Сучасна економіка в цілому в тій чи іншій мірі інфляційна, в Україні ж ситуація ускладнюється існуванням таких факторів як структурні диспропорції, вплив монопольного ціноутворення в деяких секторах народного господарства (зокрема на ринку енергетики та комунальних послуг), імпортована інфляція, інфляційні очікування підприємців і домогосподарств. У 2016 році Україна «посіла» друге місце антирейтингу за рівнем інфляції. На той час він становив майже 50 %. Порівнюючи ці дані з теперішніми та прогнозованими на найближчий період, можна з точністю сказати що економічна ситуація в країні стабілізується. Це стало результатом політики НБУ, що має інфляційне таргетування (ІТ). Таргетування інфляції (inflation targeting) – монетарний режим, який передбачає відповідальність центрального банку за дотримання проголошеного значення офіційного показника інфляції (таргету) протягом визначеного періоду часу.

Аналізуючи Дорожню карту НБУ, можна констатувати, що до 2014 року грошово-кредитна політика проводилася в режимі фіксованого обмінного курсу. Її основною ціллю було підтримання стабільного курсоутворення за рахунок завищення обмінного курсу та фіскального домінування. В результаті відбулася акумуляція дисбалансів в економіці. У 2014 році відбувся перехід до гнучкого курсоутворення, монетарного таргетування та фіскального домінування, у 2015–2016 – до ІТ. Її параметрами є використання плаваючого валютного курсу, а також перехід до активної процентної політики. У 2017 році також активно використовувався механізм ІТ

Зауважимо, що коли ми в політиці НБУ віддаємо однозначний пріоритет ІТ, то при цьому впливаємо переважно на інфляцію попиту. Інфляція витрат виробництва в умовах високовитратної економіки України також вимагає певного регулювання. Адже високі витрати формуються на всіх стадіях виробництва в нашій країні. Одним з суттєвих елементів витрат є оплата праці найманих робітників. Сучасна політика в сфері оплати праці зводиться виключно до необґрунтованого підвищення мінімальних заробітних плат. В результаті – зростання соціальних протиріч та економічних диспропорцій. Зокрема, заборгованість по заробітній платі в Україні за 2017-й рік збільшилася на 32,2 %, до 2 368,4 млн грн.

Відзначимо, що пом'якшення НБУ монетарної політики у 2016 році та збереження цих тенденцій у 2018 році (зниження облікової ставки, послаблення валютних обмежень) має наслідком зменшення вартості кредитних ресурсів на міжбанківському ринку та ставок за облігаціями внутрішньої державної позики. Таким чином досягається мета скорочення вартості кредитних ресурсів, які банки пропонують своїм клієнтам, що дозволить активізувати процес кредитування та сприятиме зростанню економічної активності.

Одержано 17.04.2018

